

SẮP XẾP CÁC ĐƠN VỊ HÀNH CHÍNH CẤP HUYỆN, CẤP XÃ - KẾT QUẢ VÀ TRIỂN VỌNG

ĐINH NGỌC GIANG* - BÙI VĂN HẢI**

Đơn vị hành chính cấp huyện, cấp xã là một bộ phận cấu thành quan trọng của hệ thống lãnh thổ hành chính nhà nước. Do đó, nâng cao chất lượng hoạt động nhằm mở rộng không gian phát triển kinh tế - xã hội, quốc phòng - an ninh của các đơn vị hành chính cấp huyện, cấp xã trong điều kiện mới đang đặt ra yêu cầu bức thiết. Qua hai năm thực hiện Nghị quyết số 37-NQ/TW, ngày 24-12-2018, của Bộ Chính trị, “Về việc sắp xếp các đơn vị hành chính cấp huyện và cấp xã”, chúng ta đã đạt được những kết quả bước đầu quan trọng và mở ra triển vọng khả quan trong thời gian tới.

Sắp xếp các đơn vị hành chính cấp huyện, cấp xã là một chủ trương lớn của Đảng và Nhà nước ta

Ngày 24-12-2018, Bộ Chính trị ban hành Nghị quyết số 37-NQ/TW, “Về việc sắp xếp các đơn vị hành chính cấp huyện và cấp xã”, với mục tiêu tổng quát: “Sắp xếp đơn vị hành chính cấp huyện, cấp xã nhằm tổ chức hợp lý đơn vị hành chính các cấp phù hợp với thực tiễn và xu thế phát triển của đất nước; bảo đảm hoàn thiện thể chế về đơn vị hành chính, bộ máy của hệ thống chính trị tinh gọn, hoạt động hiệu lực, hiệu quả; góp phần phát huy mọi nguồn lực thúc đẩy phát triển kinh tế - xã hội, nâng cao đời sống nhân dân; bảo đảm quốc phòng, an ninh; giữ vững an ninh chính trị và trật tự, an toàn xã hội. Phần đầu đến năm 2030 các đơn vị hành chính cấp huyện, cấp xã được sắp xếp cơ bản phù hợp với chiến lược phát triển kinh tế - xã hội; đáp ứng yêu cầu xây dựng nước ta trở thành một nước công nghiệp hiện đại, theo định hướng xã hội chủ nghĩa”.

Cụ thể hóa Nghị quyết số 18-NQ/TW, ngày 25-10-2017, của Hội nghị Trung ương 6 khóa XII, về “Một số vấn đề về tiếp tục

đổi mới, sắp xếp tổ chức bộ máy của hệ thống chính trị tinh gọn, hoạt động hiệu lực, hiệu quả” và Nghị quyết số 37-NQ/TW của Bộ Chính trị, Ủy ban Thường vụ Quốc hội đã ban hành Nghị quyết số 653/2019/UBTVQH14, ngày 12-3-2019, “Về việc sắp xếp các đơn vị hành chính cấp huyện, cấp xã trong giai đoạn 2019 - 2021”; Chính phủ ban hành Nghị quyết số 32/NQ-CP, ngày 14-5-2019, về “Ban hành kế hoạch thực hiện sắp xếp các đơn vị hành chính cấp huyện, cấp xã trong giai đoạn 2019 - 2021”; Bộ Nội vụ ban hành văn bản số 2115/BNV-CQĐP, ngày 16-5-2019, về “Hướng dẫn mẫu hồ sơ để án sắp xếp các đơn vị hành chính cấp huyện, cấp xã trong giai đoạn 2019 - 2021”.

Theo Nghị quyết số 32/NQ-CP của Chính phủ, trong giai đoạn đầu, đơn vị hành chính (ĐVHC) cấp huyện, cấp xã thuộc diện sắp xếp là ĐVHC có diện tích tự nhiên và quy mô dân số chưa đạt 50% tiêu chuẩn quy định tại

* PGS, TS, Vụ trưởng Vụ Quản lý khoa học, Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh

** ThS, Viện Xây dựng Đảng, Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh

Nghị quyết số 1211/2016/UBTVQH13, ngày 25-5-2016, của Ủy ban Thường vụ Quốc hội, “Về tiêu chuẩn của đơn vị hành chính”. Theo tiêu chí này, giai đoạn 2019 - 2021, số lượng ĐVHC cấp huyện phải thực hiện sắp xếp là 19 đơn vị; số lượng ĐVHC cấp xã phải thực hiện sắp xếp là 1.025 đơn vị (trong đó có 532 đơn vị thuộc diện phải sắp xếp, 111 đơn vị thuộc diện khuyến khích sắp xếp và 382 đơn vị liên kết có liên quan đến sắp xếp); số lượng ĐVHC cấp xã phải giảm là 631 đơn vị; dự kiến sẽ giảm gần 10.000 cán bộ, công chức (CB, CC) cấp huyện, cấp xã và khoảng 6.000 người hoạt động không chuyên trách cấp xã.

Những kết quả bước đầu

Căn cứ vào các quy định của Đảng và Nhà nước nêu trên, tính đến ngày 31-12-2020, có 45 tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương thuộc diện phải thực hiện sắp xếp ĐVHC cấp huyện, cấp xã (trong đó có 7 tỉnh thực hiện sắp xếp cả ĐVHC cấp huyện và cấp xã). Tất cả 45/45 tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương đã gửi phương án tổng thể sắp xếp ĐVHC cấp huyện, cấp xã giai đoạn 2019 - 2021 về Bộ Nội vụ; Ủy ban Thường vụ Quốc hội đã ban hành Nghị quyết về việc sắp xếp các ĐVHC của 43 địa phương⁽¹⁾.

Số lượng các ĐVHC cấp huyện thực hiện sắp xếp: Các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương đã tiến hành sắp xếp đối với 18 ĐVHC cấp huyện (trong đó có 9 đơn vị thuộc diện phải sắp xếp, 1 đơn vị thuộc diện khuyến khích sắp xếp⁽²⁾ và 8 đơn vị liên kết có liên quan đến sắp xếp). Còn 10 ĐVHC cấp huyện thuộc diện phải sắp xếp nhưng các địa phương đề nghị chưa tiến hành sắp xếp trong đợt này⁽³⁾. Trong đó, số phương án 2 ĐVHC cấp huyện nhập nguyên trạng thành 1 ĐVHC cấp huyện mới có 6 trường hợp; số phương án điều chỉnh địa giới ĐVHC nhưng không làm giảm ĐVHC cấp huyện có 3 trường hợp.

Số lượng ĐVHC cấp huyện giảm là 6 đơn vị. Trong đó, tỉnh Cao Bằng giảm 3 huyện⁽⁴⁾ (3/13 ĐVHC cấp huyện, tỷ lệ giảm

là 20,08%); tỉnh Quảng Ngãi giảm 1 huyện⁽⁵⁾ (1/14 ĐVHC cấp huyện, tỷ lệ giảm là 7,14%); tỉnh Quảng Ninh giảm 1 huyện (1/14 cấp huyện, tỷ lệ giảm là 7,14%); tỉnh Hòa Bình giảm 1 huyện (1/15 ĐVHC cấp huyện, tỷ lệ giảm là 6,67%); các tỉnh Yên Bái, Điện Biên có điều chỉnh địa giới để sắp xếp các ĐVHC cấp huyện nhưng không làm giảm số lượng ĐVHC cấp huyện⁽⁶⁾.

Số lượng các ĐVHC cấp xã thực hiện sắp xếp: Các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương đã tiến hành sắp xếp đối với 1.025 ĐVHC cấp xã. Trong đó, có 532 đơn vị thuộc diện phải sắp xếp, 111 đơn vị thuộc diện khuyến khích sắp xếp và 382 đơn vị liên kết có liên quan đến sắp xếp⁽⁷⁾. Còn 99 ĐVHC cấp xã thuộc diện phải sắp xếp nhưng các địa phương đề nghị chưa tiến hành sắp xếp trong đợt này. Trong đó, số phương án 4 ĐVHC cấp xã nhập nguyên trạng thành 1 ĐVHC cấp xã mới có 4 trường hợp; số phương án 3 ĐVHC cấp xã nhập nguyên trạng thành 1 ĐVHC cấp xã mới có 84 trường hợp; số phương án 2 ĐVHC cấp xã nhập nguyên trạng thành 1 ĐVHC cấp xã mới có 328 trường hợp; số phương

(1) <https://baotintuc.vn/thoi-su/uy-ban-thuong-vu-quoc-hoi-da-ban-hanh-nghy-quiet-sap-xep-don-vi-hanh-chinh-cua-43-dia-phuong-20200505132811111.htm>

(2) Tỉnh Quảng Ninh đề nghị sáp nhập huyện Hoàng Bô với thành phố Hạ Long

(3) Trong đó có 4 ĐVHC cấp huyện đặc thù về vị trí địa lý do nằm cách biệt nên không thể sắp xếp được với ĐVHC cùng cấp liên kết là: Cô Tô (tỉnh Quảng Ninh), Bạch Long Vỹ (thành phố Hải Phòng), Cồn Cỏ (tỉnh Quảng Trị), Tân Phú Đông (tỉnh Tiền Giang).

(4) Nghị quyết số 864/NQ-UBTVQH14, ngày 10-1-2020, của Ủy ban Thường vụ Quốc hội, “Về việc sắp xếp các đơn vị hành chính cấp huyện và đổi tên đơn vị hành chính cấp xã thuộc tỉnh Cao Bằng”

(5) Nghị quyết số 867/NQ-UBTVQH14, ngày 10-1-2020, của Ủy ban Thường vụ Quốc hội, “Về việc sắp xếp các đơn vị hành chính cấp huyện và đổi tên đơn vị hành chính cấp huyện, cấp xã thuộc tỉnh Quảng Ngãi”

(6), (7) Báo cáo số 1966/BC-BNV ngày 20-4-2020, của Bộ Nội vụ

án điều chỉnh địa giới ĐVHC có làm giảm ĐVHC cấp xã có 48 trường hợp; số phương án điều chỉnh địa giới ĐVHC nhưng không làm giảm ĐVHC cấp xã có 6 trường hợp.

Số lượng ĐVHC cấp xã giảm là 545 đơn vị⁽⁸⁾. Trong đó, có những tỉnh giảm nhiều như tỉnh Hòa Bình, giảm 59/210 ĐVHC cấp xã (tỷ lệ giảm là 28,09%); tỉnh Cao Bằng giảm 38/199 ĐVHC cấp xã (tỷ lệ giảm là 19,10%); tỉnh Phú Thọ giảm 52/277 ĐVHC cấp xã (tỷ lệ giảm là 18,77%); tỉnh Hà Tĩnh giảm 46/262 ĐVHC cấp xã (tỷ lệ giảm là 17,56%); tỉnh Thanh Hóa giảm 76/635 ĐVHC cấp xã (tỷ lệ giảm là 11,97%); tỉnh Quảng Trị giảm 16/141 ĐVHC cấp xã (tỷ lệ giảm là 11,35%); tỉnh Lạng Sơn giảm 26/226 ĐVHC cấp xã (tỷ lệ giảm là 11,50%); tỉnh Hải Dương giảm 29/264 ĐVHC cấp xã (tỷ lệ giảm là 10,98%)...

Số lượng CB, CC được bố trí, tinh giản:

Theo báo cáo của 43 tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương thực hiện sắp xếp các ĐVHC cấp huyện, cấp xã trong giai đoạn 2019 - 2021, số lượng CB, CC cấp huyện, cấp xã và người hoạt động không chuyên trách cấp xã được bố trí, sắp xếp đúng quy định và số dôi dư phải giải quyết chính sách như sau: Đối với việc sắp xếp các ĐVHC cấp huyện: dự kiến tại các ĐVHC cấp huyện mới hình thành sẽ bố trí số CB, CC đúng quy định là 1.062 người; số dôi dư là 428 người. Đối với việc sắp xếp các ĐVHC cấp xã: dự kiến tại các ĐVHC cấp xã mới hình thành sẽ bố trí số CB, CC đúng quy định là 10.043 người; số CB, CC dôi dư là 9.534 người; bố trí số người hoạt động không chuyên trách đúng quy định là 8.816 người; số người hoạt động không chuyên trách dôi dư là 6.913 người⁽⁹⁾. Lộ trình giải quyết chính sách đối với CB, CC cấp huyện, cấp xã dôi dư là không quá 5 năm; đối với người hoạt động không chuyên trách cấp xã dôi dư sẽ được hưởng các chế độ, chính sách theo nghị quyết của hội đồng nhân dân cấp tỉnh.

Những kết quả bước đầu cho thấy:

Một là, các quy định của Đảng và Nhà nước về việc thực hiện sắp xếp các ĐVHC

cấp huyện, cấp xã đã được ban hành khá đồng bộ, kịp thời, có lộ trình tương đối phù hợp. Việc thực hiện sắp xếp các ĐVHC cấp huyện, cấp xã được đặt trong tổng thể chương trình đổi mới, sắp xếp tổ chức bộ máy của hệ thống chính trị tinh gọn, hoạt động hiệu lực, hiệu quả, tinh giản biên chế, nâng cao chất lượng đội ngũ CB, CC; đồng thời, được tiến hành trên cơ sở thống nhất và đồng thuận của cả hệ thống chính trị từ Trung ương đến cơ sở.

Hai là, phương án, đề án sắp xếp các ĐVHC cấp huyện, cấp xã của các địa phương được xây dựng trên cơ sở rà soát, nghiên cứu và chuẩn bị chu đáo, thận trọng. Các phương án sắp xếp các ĐVHC cấp huyện, cấp xã chú trọng kết hợp chặt chẽ với việc sắp xếp tổ chức bộ máy của đơn vị mới; việc bố trí đội ngũ CB, CC, viên chức; giải quyết chế độ, chính sách đối với những người dôi dư theo kế hoạch, lộ trình cụ thể, có tính khả thi cao.

Ba là, trong quá trình triển khai thực hiện sắp xếp các ĐVHC cấp huyện, cấp xã, các địa phương đã thực hiện đồng bộ việc hợp nhất ĐVHC với hợp nhất các tổ chức đảng, chính quyền, kiện toàn ủy ban Mặt trận Tổ quốc và các tổ chức chính trị - xã hội. Bên cạnh đó, thời gian thực hiện sắp xếp các ĐVHC cấp huyện, cấp xã trùng với thời gian chuẩn bị và tiến hành đại hội đảng bộ cấp huyện, cấp xã nhiệm kỳ 2020 - 2025, là thời điểm thích hợp cho việc bố trí, sắp xếp đội ngũ CB, CC và tiến hành các khâu của công tác cán bộ.

Bốn là, trong quá trình triển khai thực hiện sắp xếp các ĐVHC cấp huyện, cấp xã, các địa phương đã phát huy tối đa các điều kiện về kết cấu hạ tầng sẵn có của địa phương và chú trọng ứng dụng công nghệ thông tin, nên đã tiết kiệm được ngân sách, bước đầu nâng cao năng lực ứng dụng công nghệ thông tin của đội ngũ CB, CC.

(8), (9) Báo cáo số 1966/BC-BNV, ngày 20-4-2020, của Bộ Nội vụ

Năm là, một số ĐVHC cấp huyện, cấp xã được sắp xếp trong thời gian qua vốn được tách ra từ một ĐVHC trong các giai đoạn trước đây, có những đặc điểm cư dân, tập quán sản xuất, văn hóa - xã hội, quan hệ cộng đồng gần gũi, nên khá thuận lợi trong việc hợp nhất thành một ĐVHC mới, các tầng lớp nhân dân nhanh chóng thích ứng, hòa nhập trong đơn vị mới.

Một số hạn chế, vướng mắc

Sắp xếp các ĐVHC cấp huyện, xã là một chủ trương lớn của Đảng và Nhà nước và đã đạt được một số kết quả đáng khích lệ, tuy nhiên, trong quá trình thực hiện vẫn còn một số hạn chế, vướng mắc:

Thứ nhất, một số tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương thực hiện sắp xếp các ĐVHC cấp huyện, cấp xã vẫn chậm so với lộ trình, kế hoạch đề ra. Đến nay, vẫn còn 3 tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương chưa gửi hồ sơ đề án về Bộ Nội vụ để thẩm định. Một số ĐVHC cấp huyện, cấp xã mới hình thành sau khi sắp xếp vẫn chưa bảo đảm các tiêu chuẩn về dân số và diện tích theo quy định. Sau sắp xếp, số lượng các ĐVHC cấp huyện chỉ giảm được 6/19/713 ĐVHC cấp huyện (đạt tỷ lệ giảm là 0,8% trên tổng số ĐVHC cấp huyện của cả nước). Việc chậm tiến độ gửi hồ sơ đề án về Bộ Nội vụ của các địa phương do nhiều nguyên nhân, trong đó có nguyên nhân các địa phương cho rằng, đây là công việc khó khăn, phức tạp, nhưng lại phải thực hiện trong thời gian quá ngắn (lộ trình sắp xếp đề ra trong giai đoạn 2019 - 2021 nhưng phải hoàn thành trong năm 2019 để các địa phương kịp thời chuẩn bị đại hội đảng bộ cấp huyện, cấp xã nhiệm kỳ 2020 - 2025).

Thứ hai, một số cấp ủy, chính quyền chưa thực sự quyết liệt trong triển khai thực hiện; một bộ phận CB, CC, viên chức chưa ủng hộ việc sáp nhập, có tư tưởng trì hoãn do lo lắng sẽ ảnh hưởng đến vị trí công tác sau khi sắp xếp. Trên thực tế, giảm ĐVHC sẽ dôi dư CB, CC, do vậy, cần phải sắp xếp lại việc làm

cho một số CB,CC viên chức, đồng thời giải quyết chế độ, chính sách đối với những CB, CC, viên chức nghỉ việc.

Thứ ba, nhiều địa phương khi tiến hành sắp xếp các ĐVHC cấp huyện, cấp xã đã kết hợp với việc mở rộng không gian đô thị, như nhập huyện vào thành phố, thị xã; nhập xã vào thị trấn, phường. Trước mắt, việc làm đó sẽ ảnh hưởng đến chất lượng đô thị của những ĐVHC mới thực hiện sắp xếp, vì vậy, trong thời gian tới phải có kế hoạch, nguồn lực tài chính khá lớn để đầu tư phát triển kết cấu hạ tầng đô thị tại những ĐVHC này nhằm bảo đảm đạt các tiêu chuẩn về đô thị theo quy định.

Thứ tư, các quy định để thực hiện chế độ, chính sách đối với đội ngũ CB, CC, viên chức dôi dư còn có những vướng mắc trong tổ chức thực hiện. Do đó, đến nay, các địa phương vẫn lúng túng, chưa có phương án giải quyết đối với một số CB, CC cấp huyện, cấp xã và người hoạt động không chuyên trách cấp xã dôi dư còn lại⁽¹⁰⁾. Một số chính sách về CB, CC, viên chức chưa thực sự liên thông giữa các cấp hành chính, chẳng hạn: Việc chuyển CB, CC, viên chức không chuyên trách cấp xã thành CB, CC, viên chức cấp huyện chưa được quy định cụ thể; việc đóng bảo hiểm tự nguyện đối với CB, CC, viên chức nhà nước, đặc biệt là CB, CC cấp xã dôi dư sau sắp xếp ĐVHC để đủ năm đóng bảo hiểm và nhận chế độ hưu trí được thực hiện theo quy định nào?...

Thứ năm, việc sử dụng cơ sở vật chất sẵn có của một số địa phương còn bất cập, một số ĐVHC mới chưa chú trọng tận dụng cơ sở vật chất sẵn có, chỉ quan tâm đến xây dựng cơ sở mới, gây thất thoát, lãng phí tài sản công, làm giảm nguồn lực cho đầu tư xã hội và đầu tư phát triển. Việc bố trí trung tâm hành chính mới ở một số địa phương chưa thực sự phù hợp, chưa bảo đảm thuận lợi cho công việc

(10) Gồm: 282 CB, CC cấp huyện; 2.528 CB, CC cấp xã và 208 người hoạt động không chuyên trách ở cấp xã

giao dịch của một bộ phận dân cư trên địa bàn (nhất là ở khu vực miền núi, vùng cao).

Những triển vọng thực hiện trong thời gian tới

Qua hai năm thực hiện Nghị quyết số 37-NQ/TW, mặc dù còn những vướng mắc, rào cản cần được tiếp tục giải quyết, tháo gỡ, nhưng kết quả bước đầu từ các địa phương trong cả nước cho thấy những triển vọng khả quan trong thời gian tới.

Một là, thành công trong việc sắp xếp các ĐVHC cấp huyện, cấp xã tạo tiền đề quan trọng để tiếp tục thực hiện Nghị quyết Hội nghị Trung ương 6 khóa XII với tinh thần quyết liệt, tin tưởng để tiếp tục đổi mới, sắp xếp cho tổ chức bộ máy hệ thống chính trị các địa phương tinh gọn hơn, hoạt động hiệu lực, hiệu quả hơn. Đồng thời, với việc sắp xếp lại sẽ góp phần tạo không gian “đủ lớn” cho quản lý nhà nước về dân cư và các hoạt động kinh tế - xã hội - văn hóa, quốc phòng - an ninh thuận tiện và thống nhất hơn trong một chỉnh thể tương đối hoàn chỉnh, đáp ứng nhu cầu quản lý lãnh thổ đất nước trong tình hình mới. Những kết quả bước đầu qua hai năm sắp xếp các ĐVHC cấp huyện, cấp xã là cơ sở cho việc tổng kết, đánh giá, rút kinh nghiệm và tiếp tục có những phương án sắp xếp lại ĐVHC ở cấp tỉnh phù hợp, có tầm nhìn dài hạn hơn, đáp ứng yêu cầu phát triển đất nước trong tình hình mới. Thực tế, trên thế giới, nhiều quốc gia có diện tích rộng lớn và dân số đông hơn nước ta, nhưng số lượng ĐVHC cấp tỉnh nhỏ gọn, điều đó tạo ra hai thuận lợi: Một mặt, cấp Trung ương giảm được đầu mối quản lý trực tiếp, do vậy, Trung ương sẽ tập trung được thời gian và nguồn lực để quản lý vĩ mô, hoạch định chính sách chiến lược của đất nước. Mặt khác, cấp tỉnh do có không gian địa lý rộng lớn, dân số đông, cùng với việc được Trung ương phân cấp mạnh mẽ, sẽ phát huy tính chủ động, sáng tạo trong phát triển địa phương, đẩy mạnh ứng dụng

công nghệ thông tin và thành tựu của khoa học - công nghệ trong quản lý dân cư và các mặt đời sống xã hội.

Ở nước ta, việc sáp nhập và vận hành thành công hệ thống chính trị tỉnh Hà Tây (cũ) vào thành phố Hà Nội từ năm 2008 đến nay đã gợi mở ra triển vọng thực tiễn cho việc xây dựng các phương án sắp xếp lại ĐVHC cấp tỉnh trong tương lai. Mặt khác, những điều kiện về cơ sở vật chất, kỹ thuật phục vụ công tác quản lý hành chính lãnh thổ nước ta ngày càng được hiện đại hóa, trình độ, năng lực của đội ngũ CB, CC được nâng lên và trình độ dân trí, khả năng ứng dụng công nghệ thông tin của người dân, doanh nghiệp được cải thiện nhanh chóng..., cho phép chúng ta có quyết tâm hơn trong tổ chức, sắp xếp các ĐVHC cấp huyện, cấp xã hiện nay và hoạch định tầm nhìn dài hạn hơn trong việc sắp xếp, tinh gọn ĐVHC cấp tỉnh trước hết theo các nguyên tắc: Sáp nhập lại các tỉnh, thành phố mà trước đây đã được tách ra; sáp nhập các tỉnh, thành phố có những đặc điểm tương đồng về điều kiện tự nhiên, phong tục, tập quán, văn hóa, đặc điểm cư dân; sáp nhập hai hoặc nhiều ĐVHC cấp tỉnh mà sau khi hình thành đơn vị mới sẽ tạo ra một chỉnh thể tương đối hoàn chỉnh về kinh tế - xã hội, quốc phòng - an ninh, thành động lực cho vùng kinh tế phát triển bền vững.

Hai là, kết quả tinh giản biên chế đạt được gắn với việc sắp xếp lại ĐVHC cấp huyện, cấp xã đang mở ra những hướng mới, cách làm mới để thực hiện tốt hơn, hiệu quả hơn các chủ trương của Đảng và chính sách của Nhà nước về tinh giản biên chế⁽¹¹⁾ mà nhiều năm trước đây nhiều cơ quan, đơn vị cho là khó, nên việc thực hiện chưa đạt yêu cầu đề ra. Từ đó cho thấy “khó không có nghĩa là không làm được”. Chủ trương, chính sách đúng là tiền đề tinh thần dám nghĩ, dám làm, dám chịu trách nhiệm của người đứng đầu có ý nghĩa quan trọng để thực hiện thắng lợi.

(11) Xem trang sau

Hơn nữa, qua việc sắp xếp ĐVHC cấp huyện, xã, ngân sách chi thường xuyên tiết kiệm được đáng kể đang và sẽ là nguồn lực để chi cho đầu tư phát triển, đồng thời là điều kiện để cải cách tiền lương cho CB, CC, viên chức của hệ thống chính trị hiện nay. Theo tính toán của các địa phương, khi tiến hành sắp xếp các đơn vị hành chính cấp huyện, cấp xã của 43 tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương, dự kiến sẽ giảm chi ngân sách nhà nước do giảm chi tiền lương, phụ cấp và chi hoạt động trong 5 năm tới (giai đoạn 2020 - 2024) là khoảng 1.431 tỷ đồng (gồm: giảm chi tiền lương và phụ cấp khoảng 511 tỷ đồng; giảm chi hoạt động khoảng 920 tỷ đồng). Trong đó, năm 2020 giảm chi ngân sách nhà nước khoảng 481 tỷ đồng; năm 2021: 305 tỷ đồng; năm 2022: 215 tỷ đồng; năm 2023: 217 tỷ đồng; năm 2024: 213 tỷ đồng⁽¹²⁾.

Trên cơ sở kết quả đạt được trong việc thực hiện tiết kiệm chi ngân sách thường xuyên qua sắp xếp lại các ĐVHC, các cấp, các ngành từ Trung ương đến cơ sở sẽ có thêm những kinh nghiệm quý báu để tiếp tục chỉ đạo, lãnh đạo tiết kiệm chi ngân sách thường xuyên của từng cơ quan, đơn vị, có thêm nguồn ngân sách để đầu tư phát triển, thúc đẩy cải cách thủ tục hành chính, xây dựng đội ngũ CB, CC có đức, có tài, đáp ứng yêu cầu mới của thời kỳ phát triển đất nước ở tầm cao mới, vị thế mới.

Ba là, việc sắp xếp các ĐVHC cấp huyện, cấp xã sẽ tạo sức ép và động lực khách quan cho việc cải thiện và nâng cao năng lực lãnh đạo, quản lý, điều hành của đội ngũ CB, CC nói riêng và năng lực thực thi chính sách của CB, CC nói chung. Ngay trong quá trình lập đề án, phương án sắp xếp các ĐVHC cấp huyện, cấp xã, các cấp ủy, chính quyền địa phương đã tiến hành rà soát, phân loại, xây dựng tiêu chí các chức danh cán bộ, vị trí việc làm, yêu cầu về phẩm chất và năng lực đối với CB, CC, viên chức khi hình thành ĐVHC mới nhằm “sàng lọc” đội ngũ CB, CC, viên chức cấp huyện, cấp xã. Về lâu dài, trước yêu

cầu của công tác lãnh đạo, quản lý, điều hành và thực thi chính sách của ĐVHC mới, mỗi CB, CC phải quản lý số lượng dân cư lớn hơn, diện tích rộng hơn, công việc nhiều hơn sẽ là sức ép để họ phải không ngừng hoàn thiện, nâng cao trình độ, năng lực, kỹ năng và phẩm chất đạo đức, đáp ứng ngày càng cao yêu cầu, nhiệm vụ công việc và đòi hỏi của nhân dân. Do đó, sẽ dần hình thành đội ngũ CB, CC chuyên nghiệp, tận tụy phụng sự công tác, phục vụ nhân dân.

Bốn là, việc sắp xếp các ĐVHC cấp huyện, cấp xã sẽ tạo động lực cho việc áp dụng rộng rãi công nghệ thông tin trong quản lý dân cư và xây dựng chính quyền điện tử. Đối với các ĐVHC mới sẽ có không gian tự nhiên rộng hơn, dân số đông hơn, trong khi đội ngũ CB, CC đã được tinh giản theo quy định, thì đẩy mạnh ứng dụng công nghệ thông tin để xây dựng chính quyền điện tử sẽ là giải pháp tối ưu trong quản lý nhà nước về dân cư và các hoạt động kinh tế - xã hội. Nếu thực hiện tốt việc ứng dụng công nghệ thông tin, tận dụng tốt những thành tựu của cuộc Cách mạng công nghiệp lần thứ tư, thì hiệu quả hoạt động của chính quyền địa phương trong quản lý mọi mặt của đời sống kinh tế - xã hội, phục vụ người dân sẽ cao hơn, góp phần hiện thực hóa mục tiêu xây dựng Chính phủ liêm chính, kiến tạo, phục vụ nhân dân. □

(11) Như Nghị quyết số 39-NQ/TW, ngày 17-4-2015, của Bộ Chính trị, “Về tinh giản biên chế, cơ cấu lại đội ngũ cán bộ, công chức, viên chức”; Quyết định số 2218/QĐ-TTg, ngày 10-12-2015, của Thủ tướng Chính phủ, ban hành “Kế hoạch của Chính phủ thực hiện Nghị quyết số 39-NQ/TW”; Chỉ thị số 02/CT-TTg, ngày 6-1-2017, của Thủ tướng Chính phủ, “Về việc đẩy mạnh thực hiện chủ trương tinh giản biên chế”; Nghị định số 108/2014/NĐ-CP, ngày 20-11-2014, của Chính phủ, “Về chính sách tinh giản biên chế”; Nghị định số 113/2018/NĐ-CP, ngày 31-8-2018, của Chính phủ, về “Sửa đổi, bổ sung một số điều của Nghị định số 108/2014/NĐ-CP ngày 20-11-2014, của Chính phủ về chính sách tinh giản biên chế”

(12) <https://baotintuc.vn/thoi-su/uy-ban-thuong-vu-quoc-hoi-da-ban-hanh-nghi-quyet-sap-xep-don-vi-hanh-chinh-cua-43-dia-phuong-20200505132811111.htm>